

תורה אור • פרשת כי תשא • מאמר 2

זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל...

זה יתנו כל העובר על הפקודים

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/ki-sisa/2](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/ki-sisa/2)

1 זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה להוי"ה וגוי.

י"זה יתנו: כל העובר על הפקודים — מחצית השקל, בשקל הקודש; עשרים גרה השקל; מחצית השקל תרומה להוי"ה וגוי.

כתיב נודע בשערים בעלה שהקב"ה הוא בעל של כל נשמה מישראל שמשפיע לכל או"א [אחד ואחד]. שכל אהבה או יראה שיש לכל נשמה מישראל הכל הוא מאתו ית' ולכל חד לפום שיעורא דיליה. נאמר: "נודע בשערים בעלה" — הקב"ה הוא בעלה של כל נשמה מישראל, והוא משפיע לכל אחת ואחת. כל אהבה או יראה שיש לנשמה מישראל מקורה בו יתברך, ולכל אחד לפי מידתו.

ולפי מה שנכנס בשערים שהם ד' שערים אהבה ויראה תורה ומצות כנודע כנגד ד' אותיות הוי"ה ב"ה. ולפי האופן שבו הוא נכנס בשערים — ארבעה שערים: אהבה ויראה, תורה ומצוות, כידוע — המקבילים לארבע אותיות הוי"ה ב"ה.

2 ולהבין זה אם הכל ממנו ית' א"כ מהו הבחירה לאדם. ובודאי יש דבר התלוי בבחירתו של אדם. כעת, כדי להבין זאת: אם הכול בא ממנו יתברך, מהי אפוא הבחירה החופשית של האדם? ובודאי יש דבר התלוי בבחירתו של האדם.

ולבאר זה מה תלוי בבחירתו ומה בא מלמעלה. כתיב שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. ואהבת כו'. כדי לבאר זאת — מה תלוי בבחירתו ומה בא מלמעלה — נאמר: "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד. ואהבת..."

3 והנה בואהבת יש ב' פירושים. אחד לשון צווי שתאהב אותו. וא' לשון עתיד שתבא האהבה ממילא. וענין אהבה הראשונה היא מההתבוננות.

והנה, למילים "ואהבת" יש שני פירושים. האחד הוא לשון ציווי: שתאהב אותו. והאחר הוא לשון עתיד: שהאהבה תבוא מאליה. והאהבה הראשונה באה מתוך התבוננות.

והיינו להבין בדעתו אחדותו ית' בשבעה רקיעים ובארבע רוחות ואני ה' לא שניתי שאין לו שום שינוי כלומר, להבין בשכלו את אחדותו ית' בשבעת הרקיעים ובארבע רוחות העולם, ואת הנאמר: "אני, הוי", לא שניתי — שאין בו שום שינוי כלל;

כמו קודם בריאת העולם כן הוא ממש עתה כי כל העולמות בטלים בבטול גמור נגדו כידוע כי שמש ומגן כו'

כפי שהיה ממש לפני בריאת העולם, כך הוא ממש עכשיו. שהרי כל העולמות בטלים לפניו בבטול גמור, כידוע מן הפסוק "כי שמש ומגן וגו'".

ואף שנראה לנו העולמות ליש הוא שקר גמור. כי בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כו'.

ואף שהעולמות נראים לנו כיש, הרי זו טעות גמורה. שהרי "כדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו וגו'".

4 ומבשרי אחזה כו'. כמו באדם בתחלה כשחושב אזי מחשבתו באחדות גמור אתו בלי שום התחלקות כלל

"ומבשרי אני רואה" וכו': כך הוא אצל האדם — בתחילה, כשהוא חושב, מחשבתו מאוחדת עמו לחלוטין, ללא שום חלוקה;

ואח"כ כשיוצא מפיו הוא נפרד מאתו. כן כל העולמות קודם הבריאה היו באחדות גמור אתו ית'.

ואחר כך, כשהדיבור יוצא מפיו, הוא נפרד ממנו. כך [גם] כל העולמות, לפני הבריאה, היו מאוחדים עמו ית' לחלוטין.

וכמו שבטל הדבור אצל המחשבה בבטול גמור כי ברגע א' יכול לחשוב דברים עד אין קץ.

וכשם שהדיבור בטל לחלוטין לעומת המחשבה — שהרי ברגע אחד יכול אדם לחשוב על דברים כלי סוף —

כן כל העולמות שהם רק דבור א' והוא נמשך מחכמתו ית' כדכתיב ויצא כברק כו'. ובטובו מחדש בכל יום כו'.

כך [גם] כל העולמות אינם אלא דיבור אחד, הנמשך מחכמתו ית', ככתוב: "ויצא כברק" וכו'. וכן: "ובטובו מחדש בכל יום" וכו'.

וגם אחר הבראם הרי אצל הקב"ה אין דבורו מובדל ממנו ית' ח"ו [חס ושלום] כי אין לך דבר שחוץ ממנו כו'.

וגם לאחר שנבראו, דיבורו של הקדוש ברוך הוא אינו נפרד ממנו ית', חס ושלום, שהרי אין דבר שהוא מחוץ לו וכו'.

וכמ"ש בתניא (פכ"א) ולכן קמיה כולא כלא חשיב ממש וגם העולמות בטלים זה בזה ומה שלמעלה

וכמו שכתוב בתניא (פרק כא): "ולכן לפניו הכול נחשב ממש כאין". גם העולמות בטלים זה לזה: מה שלמעלה הוא

בחי' דבור נקי למטה נגד עולם התחתון בחינת מחשבה ובטל אצלו כמו שהדבור של הרב נעשה בחי' מחשבה אצל התלמיד כו'

בחינת הדיבור נקראת, ביחס לעולם התחתון, בחינת מחשבה, והעולם התחתון בטל לפניה — כמו שדיבורו של הרב נעשה בחינת מחשבה אצל התלמיד וכו',

כנודע (ועמ"ש ע"פ כאשר דברת לאמר בפ' שלח) וזהו לית מחשבה תפיסא ביה כלל דהיינו אף עולמות עליונים מאד שהם בחי' מחשבה הם בטלים אצלו ית' ולא תפיסא ביה כלל כי הוא למעלה ממחשבה.

כידוע (וראו גם מה שנכתב על [הפסוק] "כאשר דיברת לאמור" בפרשת שלח). וזהו [פירוש] "אין מחשבה תופסת בו כלל": כלומר, גם עולמות נעלים מאוד, שהם בחינת מחשבה, בטלים לפניו ית' ואינם תופסים בו כלל, כי הוא למעלה מן המחשבה.

וזהו סתימא דכל סתימין טמירא וכו' אף מעולמות הנקי' סתימא וטמירא הוא סתים וטמיר ולית מחשבה וזהו [פירוש] "נסתר מכל הנסתרים, טמיר וכו'": גם מן העולמות הנקראים "נסתרים" ו"טמירים", הוא נסתר וטמיר, ואין מחשבה

תפיסא ביה וע"ז נאמר הצווי ואהבת את הוי"ה אלקיך שיתבונן כ"כ [כל כך] באחד ממש שיהיה הוי"ה אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך

יכולה להשיג אותו. ועל כך נאמר הציווי "ואהבת את הוי' אלקיך": שיתבונן באחד האמיתי בעומק כזה, עד שהוי' יהיה "אלקיך" — "בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך" —

דהיינו מחדו"מ [מחשבה דבור ומעשה] שלא יהיה לו מחדו"מ [מחשבה דבור ומעשה] כלל רק בטלים בא' שהוא למעלה מן המחשבה ולית מחשבה תפיסא ביה כי האדם אינו יכול לחשוב רק דבר גשמי וזהו שקר גמור כו'.

כלומר, במחשבה, בדיבור ובמעשה: שלא יהיו לו מחשבה, דיבור ומעשה כלל, אלא [שיהיו] בטלים באחד, שהוא למעלה מן המחשבה, ו"אין מחשבה משיגה אותו". שהרי האדם יכול לחשוב רק על דבר גשמי, וזוהי שקר גמור וכו'.

5 וזהו בכל נפשך מסירת נפש. כי נפש של אדם הוא מחדו"מ [מחשבה דבור ומעשה] והכל למסור ולהיות בטל באחד ממש.

וזהו "בכל נפשך" — מסירת נפש. נפשו של אדם היא מחשבה, דיבור ומעשה, ואת כולם יש למסור ולהיות בטלים באחד ממש.

אבל להיות שזה בלתי אפשר שיהיה בלי מחשבה כלל לכן צריך לקשר מחשבתו ודבורו ומעשיו להיות [להיות] מרכבה לרצון העליון ב"ה בתורה ובמצות דאורייתא מחכמה נפקת שהוא למעלה מן המחשבה.

אבל מאחר שאי אפשר שיהיה האדם בלי מחשבה כלל, עליו לקשור את מחשבתו, את דיבורו ואת מעשיו, כדי שיהיו מרכבה לרצון העליון, ברוך הוא, בתורה ובמצוות; שהרי "התורה יוצאת מחכמה", שהיא למעלה מן המחשבה.

6 וזהו כל העושה מצוה אחת כהלכתה וכו'. ואף שהתורה נתלבשה בדברים גשמיים איסור והיתר וכדומה. וכ"ש [וכל שכן] מעשה המצות שהם בדברים גשמיים ממש כמו צדקה בממון וכיוצא.

וזהו [פירוש] "כל העושה מצווה אחת כהלכתה" וכו'. אף שהתורה התלבשה בעניינים גשמיים — באיסור ובהיתר וכדומה — וכל שכן בקיום המצוות, שנעשות בדברים גשמיים ממש, כגון צדקה בכסף וכיוצא בזה,

הוא כמשל השערות הנמשכות מהמוח שאין במוח בחי' שערות כלל כן הוא התורה והמצוות אף שהם דברים גשמיים עכ"ז [עם כל זה] אורייתא מחכמה נפקת כו'.

הרי זה כמשל השערות הנמשכות מן המוח, אף שאין במוח שום בחינה של שערות. כך הוא גם בתורה ובמצוות: אף שהן דברים גשמיים, בכל זאת "התורה יוצאת מחכמה" וכו'.

7 ודבר זה חובה על כל אדם להתבונן בזה היטב. וזה תלוי בבחירתו. ופי' הב' של ואהבת את הוי"ה לשון עתיד הבא ממילא הוא בחי' אהבה רבה הבאה מלמעלה מאתו ית'.

עניין זה מוטל כחובה על כל אדם: להתבונן בו היטב. הדבר נתון לבחירתו. הפירוש השני של "ואהבת את הוי"ה", בלשון עתיד — [אהבה] שבאה מאליה — הוא בחינת אהבה רבה, שבאה מלמעלה, ממנו יתברך.

ובזה פי' שמע לשון שמיעה שאינו יכול להיות בו שום התבוננות כלל שהוא למעלה מההתבוננות. ובהתאם לכך, "שמע" מתפרש כמשמעות של שמיעה: בדבר זה אין מקום להתבוננות כלל, שכן הוא למעלה מההתבוננות.

8 וזה נקי שקל הקדש כסף לשון נכסף נכספת בחי' אהבה רבה הבאה מלמעלה במשקל כל חד לפום שיעורא דיליה בבחי' עשה טוב וסור מרע צריך להיות בתכלית והוא בחי' עובר לסוחר לשון סחור סחור סוכ"ע.

וזה נקרא "השקל הקדוש": כסף, מלשון "נכספת נכספת" — בחינת אהבה רבה הבאה מלמעלה, הניתנת במידה, כל אחד לפי שיעורו, בבחינת "עשה טוב וסור מרע", שצריכה להיות בתכלית. וזוהי בחינת "עובר לסוחר", מלשון "סחור סחור" — סובב כל עלמין.

9 וזהו ארבע מאות שקל כסף בחי' ד' מאות עלמין דכסופין לעלמא דאתי. וזהו עשרים גרה השקל.

וזהו "ארבע מאות שקלים כסף": בחינת ארבע מאות עולמות של כיסופים לעולם הבא. וזהו "עשרים גרה השקל".

כי כל אי' משני בחי' אהבה הנ"ל כלולה מעשר שכל ומדות כנודע ובחי' אה"ר [אהבה רבה] הבאה מלמעלה ג"כ כלולה מעשר.

כי כל אחת משתי בחינות האהבה שזכרו לעיל כלולה מעשר — שכל ומדות, כידוע; וגם בחינת אהבה רבה הבאה מלמעלה כלולה מעשר.

10 וזהו עשרים גרה השקל. וזהו כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם דהיינו נשמות הנק' ראש לפקודיהם לשון

וזהו "השקל הוא עשרים גרה". וזהו "כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם": כלומר, הנשמות, הנקראות "ראש"; "לפקודיהם" הוא מלשון

וה'פקד את שרה וכו' ונתנו איש כפר נפשו לה'. אך שלא לכל אדם באה לו אהבה רבה הנ"ל.

"וה'פקד את שרה" וכו'. "ונתנו איש כופר נפשו לה". אך האהבה רבה הנזכרת לעיל אינה באה לכל אדם.

11 ולהיות בבחי' עשרים גרה כו'. אך בחי' אהבה ראשונה חובה על הכל והיינו בחי' מחצית השקל למסור נפשו הכלולה מעשר.

וגם [לא כל אדם מגיע] לדרגת "עשרים גרה" וכו'. אבל מדרגת האהבה הראשונה היא חובה על הכול; וזוהי בחינת מחצית השקל: למסור את הנפש, הכוללת עשר.

וזהו זה יתנו כל העובר על הפקודים רמ"ח פקודין היינו אף מי שעובר ח"ו [חס ושלום] על איזה מצוה אעפ"כ [אף על פי כן] חובה היא ליתן מחצית השקל בחי' עשר שלו בבחינת אה"ר [אהבה רבה] ראשונה הנ"ל ומחצית השקל היא תרומה לה'.

וזהו [פירוש] "זה יתנו כל העובר על הפקודים" — רמ"ח המצוות (פקודין): כלומר, אפילו מי שעובר, חס ושלום, על מצווה כלשהי, בכל זאת חובה עליו לתת את מחצית השקל, את בחינת עשר [כוחותיו], בדרך של האהבה הראשונה שהזכרה לעיל. ומחצית השקל היא "תרומה לה".

(ועמ"ש לקמן ע"פ ויקהל בענין אית רצון ואית רצון. ועיין עוד בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' כי תבוא בד"ה תחת אשר לא עבדת.

(ועיינו במה שנכתב להלן, על הפסוק "ויקהל", בעניין "יש רצון ויש רצון". ועיינו עוד בלקוטי תורה, פרשת כי תבוא, במאמר המתחיל "תחת אשר לא עבדת".

ושם פ"ב [פרק ב'] גבי מש"ש [מה שכתוב שם] וע"ז נאמר שמחו צדיקים בהוי"ה ועיין סד"ה זה יתנו כו' מחצית השקל עכ"ל [עד כאן לשונו]. ויובן משם ג"כ דבחי' העבודה בשמחה שהחיוב על כל ישראל כמ"ש תחת אשר לא עבדת כו' בשמחה.

ושם, בפרק ב, על מה שנכתב שם — "ועל זה נאמר: 'שמחו צדיקים בה'"; ועיינו בסוף המאמר המתחיל 'זה יתנו' וכו', 'מחצית השקל' — עד כאן לשונו. ומכאן יובן גם שבחינת העבודה בשמחה, שהיא חובה על כל ישראל, כפי שנאמר "תחת אשר לא עבדת" וכו' "בשמחה",

וכן נאמר עבדו את ה' בשמחה זהו בחי' מחצית השקל שהחיוב על כל אי מ'שראל ליתן. ובחי' שמחו צדיקים בה' זהו מחצית השני):

וכן נאמר "עבדו את ה' בשמחה": זוהי בחינת מחצית השקל, שכל אחד ואחת מישראל חייבים לתת. ובחינת "שמחו צדיקים בה'" היא המחצית השנייה.)

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/torah-ohr/ki-sisa/2

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק